experiències COVID-19

Dol en el context de la pandèmia per la Covid-19: Prevenció de dol amb complicacions

Valerie Buscemi
EAPS Creu Roja. Programa Atenció integral a persones amb malalties cròniques avançades. Hospital General de Granollers.
valerie.buscemi@creuroja.org

OPEN ACCESS

Cita: Buscemi V, (2020) Dol en el context de la pandèmia per la Covid-19: Prevenció de dol amb complicacions. XPA & Health Com. 3

Editora: Maëlle Lebon.

Paraules clau: circumstàncies de la mort, dol, orientació diagnòstica, suport psicològic.

Objectiu del projecte

Una de les característiques de la pandèmia per la Covid-19 és la presència d'elements traumàtics al voltant de les circumstàncies de la mort i la manca de suport familiar i social els quals esdevenen factors de risc que afecten la integració del procés de dol i poden ser predictors de dol complicat. En aquest context, els objectius del nostre projecte eren (1) determinar la prevalença d'aquestes circumstàncies en familiars de pacients morts entre el 14/03/2020 i el 31/05/2020 a l'HGG i (2) estimar la probabilitat de dol complicat en aquesta població.

Metodologia

Es va administrar, via telefònica, una entrevista semi-estructurada per a l'avaluació, des de la perspectiva dels familiars, de distintes variables associades amb el seu procés d'acompanyament al final de la vida i de mort del pacient. Les variables que s'avaluaven eren les tasques relatives a les circumstàncies de la mort, els principals factors protectors i de risc de dol amb complicacions, la satisfacció amb el suport psicològic rebut i, finalment, l'interès en rebre informació sobre un servei especialitzat de suport al dol que s'ofereix a l'HGG.

Resultats

Destaquem, com a principals resultats, els següents:

(1) el perfil dels familiars entrevistats (N=126, 77% del conjunt de familiars de pacients morts -52% van ser de Covid-19- durant el període citat anteriorment) era el següent: 67 % eren dones, amb una edat mitja de 54,3 anys (DE 3,4) i gairebé 3 de cada 4 eren filles;

(2) la tasca relativa a la mort més freqüent va ser "no poder acompanyar i cuidar el pacient com hagués volgut" en un 63% dels entrevistats, seguida per "no poder acomiadar-me" i una "vivència negativa de l'ingrés i la separació amb el pacient" en uns, respectivament, 33% i 31% dels familiars entrevistats;

(3) el factor protector de dol amb complicacions més freqüent era el suport rebut per part dels familiars en un 63% dels entrevistats. Altres recursos interns

van ser mencionats com la recerca d'un sentit, la possibilitat d'acompanyar o d'acomiadar-se;

(4) un 45% dels familiars entrevistats presentaven factors de risc de dol amb complicacions,

(5) un 23% dels entrevistats van rebre suport psicològic durant el procés de malaltia del pacient, amb un grau de satisfacció mitjà de 8,7/10 (DE 1,4);

(6) 100 familiars (79% dels entrevistats) van acceptar informació sobre el servei de suport al dol, dels quals 14 van sol·licitar suport psicològic (21 si comptabilitzem altres familiars del seu nucli).

Principals conclusions

» Recomanem afavorir el manteniment de la connexió entre familiars i pacients ingressats, així com la participació en les cures, l' acompanyament i en el comiat.

» És important assegurar el suport psicològic durant el procés de malaltia però també en el procés de dol a través de programes específics vinculats amb les institucions sanitàries referents.

» Els familiars agreixen rebre una trucada de condol després de la mort dels pacients. Reconèixer els fets per part de la institució i expressar preocupació per la seva experiència facilita la integració de la mateixa.